

Čo robí OSN pre to, aby ukončila násilie páchané na ženách a dievčatách?

Cieľom kampane generálneho tajomníka OSN Pan Kimmuna Spoločne za ukončenie násilia páchaného na ženách - UNiTE to End Violence against Women je zabraňovať a odstraňovať násilie na ženách a dievčatách na celom svete.

UNiTE spolu spája agentúry a úrady OSN s cieľom povzbudiť ich aktivity v rámci systému OSN týkajúce sa zabraňovania a trestania násilia páchaného na ženách. Počas tejto kampane OSN spája svoje sily s jednotlivcami, tretím sektorom a vládami s cieľom ukončiť násilie páchané na ženách vo všetkých jeho formách.

Do roku 2015 UNiTE plánuje dosiahnuť vo všetkých krajinách nasledujúcich päť cieľov:

- Prijat' a presadiť legislatívne normy na národnej úrovni zamerané na potrestanie všetkých foriem násilia páchaného na ženách a dievčatách.
- Prijat' a implementovať národné akčné plány so záberom vo viacerých oblastiach.
- Posilniť zber údajov o výskyte násilia na ženách a dievčatách.
- Zvýšiť verejnú osvetu a sociálnu mobilizáciu.
- Zamerať sa na sexuálne násilie počas konfliktov.

Ďalej uvedieme len niektoré z mnohých aktivít OSN v snahe dosiahnuť tieto ciele.

Cieľ 1

Prijat' a presadiť legislatívne normy na národnej úrovni zamerané na potrestanie všetkých foriem násilia páchaného na ženách a dievčatách.

- Rozvojový fond OSN pre ženy (UNIFEM), ktorý pracuje so ženami na miestnej úrovni, podporil prijatie zákonov proti domácemu a sexuálnemu násiliu, znásilňovaniu ako aj opatrenia týkajúce sa rodín v Kolumbii, Sierra Leone, Vietname a Zimbabwe a ďalších krajinách.
- V Rwande podpora, ktorú Rozvojový program OSN (UNDP) poskytol poslankyniam národného parlamentu, prispela k vypracovaniu zákona, ktorý rodovo založené násilie považuje za trestný čin.

- V roku 2007 Ekonomický a sociálny výbor OSN pre Západnú Áziu, ktorý v spolupráci s Divíziou OSN pre pokrok žien zorganizoval seminár pre sudcov a členov parlamentu zameraný na násilie na ženách.
- Ekonomický výbor OSN pre Afriku v spolupráci s Africkou úniou a ďalšími partnermi, vytvoril Sieť pre rodovo založené násilie/ Násilie páchané na ženách, ktoré prehodnocuje celosvetové a regionálne právne záväzky a povinnosti štátov smerujúce k ukončeniu násilia na ženách.

Cieľ 2

Prijat' a implementovať národné akčné plány so záberom vo viacerých oblastiach.

- Na Jamajke, výsledky výskumu UNDP o rodovo založenom násilí, ktoré zahŕňali identifikovanie iniciatív pod záštitou školy a úlohu rodiny v procese ukončovania násilia páchaného na ženách – boli zahrnuté do národného akčného plánu.
- Populačný fond OSN (UNFPA) podporil tréning zameraný na zvyšovanie pozornosti/ citlivosti medicínskych odborníkov, aby mohli lepšie vychádzať v ústrety zdravotným potrebám žien v Ekvádore, Libanone, Nepále, Rusku, na Srí Lanke a ďalších krajinách.
- V Nigérii UNIFEM spolu so svojimi ďalšími partnermi podporil školenie policajných zložiek na tému násilia na ženách a obchodovania s ľudskými bytosťami v Nigérii.
- UNICEF vypracoval manuál pre futbalových koučov, ktorý je stavaný tak, aby ich motivoval diskutovať s futbalistami o násilí na ženách a dievčatách s cieľom podporovať kultúru nenásilia a nediskriminovania.

Cieľ 3

Posilniť zber údajov o výskyte násilia na ženách a dievčatách.

- UNIFEM, UNDP a UNICEF poskytli školenie a podporu policajným zložkám a mimovládny organizáciám.
- UNIFEM podporil úsilie zlepšiť zber údajov a národný štatistický monitoring rodovo založeného násilia v Afganistane, Alžírsku, Pobreží Slonoviny, Mexiku, Maroku, Senegale a Venezuele.

Zlepšenie vzájomnej výmeny informácií

V marci 2009 spustil zástupca generálneho tajomníka OSN generál Asha-Rose Migiro databázu generálneho tajomníka o násilí páchanom na ženách, ktorý sa stal prvým celosvetovým zdrojom komplexných a rýchlych informácií o údajoch a štatistikách ako aj o opatreniach, ktoré členské štáty OSN urobili v rámci riešenia problému násilia páchaného na ženách. Obsahuje informácie o službách potrebných pre obeť a tých, čo ostali nažive, o relevantných informáciách ohľadom posilňovania kapacity ako aj o aktivitách zvyšujúcich informovanosť verejných predstaviteľov a ohľadom výskytu násilia a spôsobe riešenia tejto otázky zo strany súdництва a spravodlivosti. Túto databázu môžete nájsť na adrese: <http://webapps01.un.org/vawdatabase/home.action>

Udeľvanie grantov na ukončenie násillia na ženách a dievčatách

Trust Fund OSN podporujúci aktivity smerujúce k odstraňovaniu násillia na ženách, ktorý riadi UNIFEM v mene OSN, je jediným multilaterálnym grantovým mechanizmom, ktorý podporuje úsilie na miestnej, regionálnej a národnej úrovni zamerané na ukončenie násillia na ženách a dievčatách. Od svojho vzniku v roku 1997 Trust Fund udelil viac ako 44 miliónov USD ako podporu 291 iniciatívam v 119 krajinách a územiach (k máju 2009).

- UNHCR – agentúra OSN pre utečencov – spolupracuje s UNFPA a Medzinárodným záchranným výborom na vývoji riadiaceho informačného systému o rodovo založenom násillí s cieľom zlepšiť zber dát a vzájomnú výmenu informácií.
- UN-HABITAT prostredníctvom svojho programu „Bezpečnejšie miesta“ (Safer Cities) urobil prieskumy o probléme násillia páchaného na ženách v Južnej Afrike, Tanzánii, Keni, Kamerune a Papui – Novej Guinei s cieľom podporiť politické opatrenia a presadzovanie tejto problematiky.

Cieľ 4

Zvyšiť verejnú osvetu a sociálnu mobilizáciu.

- Kampaň „Povedz NIE – Spoločne za ukončenie násillia na ženách“ (Say NO-UNiTE to End Violence against Women (www.saynotoviolence.org)) je platformou sociálnej mobilizácie pre kampaň UNiTE. Say NO-UNiTE ráta, informuje a napomáha aktérom ako jednotlivcom, vládam, mimovládny organizáciám a partnerom OSN na miestnej a národnej úrovni snažiacim sa o ukončenie násillia páchaného na ženách a dievčatách. Prostredníctvom tejto interaktívnej a prehľadnej webstránky kampaň Say NO-UNiTE zapája ľudí zo všetkých oblastí života a spája všetky miestne akcie do rozrastajúcej sa celosvetovej siete.
- UNFPA v roku 2009 zorganizovala medzinárodnú výstavu fotografií nazvanú Kongo/ Ženy: portréty vojny, ktoré návštevníkov výstavy nútia uznať existenciu utrpenia znášaného ženami a dievčatami v Demokratickej republike Kongo a reagovať naň určitým spôsobom, a ktorá ich núti spoznať za týmto všetkým ľudskú tvár. Výstava Kongo/ ženy putovala po mestách v Spojených štátoch amerických a návštevníci ju budú môcť ešte vidieť aj v Európe. On-line prezentáciu, ktorá dáva do kontrastu fotografie a reakcie pozerajúcich sa ľudí si možno pozrieť na adrese www.unfpa.org/congowomen/.
- V Kambodži sa približne 2 485 dedinčanov zúčastnilo počas roka 2008 na diskusných stretnutiach v komunite, ktoré spolu organizovali miestni koordinátori a UNDP, aby podporili porozumenie komunit ohľadom sociálnych a právnych otázok týkajúcich sa domáceho násillia.
- „Partneri pre prevenciu: spolupráca s chlapcami a mužmi ako prevencia rodovo založeného násillia“ je iniciatívou UNDP, UNFPA, UNIFEM

a dobrovoľníkov OSN v Ázii a v Tichomorí. Cieľom programu je znižovať násillie páchané na ženách a dievčatách čiastočne pomocou osvetových kampaní mobilizujúcich chlapcov a mužov k tomu, aby robili viac v oblasti prevencie ako aj pomocou podpory miestnych kampaní v miestnych jazykoch.

Cieľ 5

Zamerat' sa na sexuálne násillie počas konfliktov.

- Okamžite stop znásillňovaniu“ (Stop Rape Now, <http://stoprapenow.org/get-cross/>) je spoločná iniciatíva niekoľkých agentúr OSN známa ako Akcia OSN proti sexuálnemu násilliu počas konfliktov na prevenciu využívania znásillňovania ako vojenskej taktiky a na efektívnu reakciu na potreby tých, čo prežili. Ich iniciatíva GET CROSS! vyzýva verejnosť ako aj celebrity a ďalších prominentov na národnej úrovni, aby zaslali svoju fotografiu s výrazným gestom s prekríženými rukami, dávajúc najavo, že sexuálny teror nesmie byť tolerovaný. Tieto fotografie budú umiestnené na webstránke <http://stoprapenow.org/get-cross/> a na výstave v centre OSN.
- Na základe správ šíriacich sa prípadov znásillnení a ďalších ohavných činov šíriacich sa z východných provincií Kivu v Demokratickej republike Kongo (DRK), mierotvorná misia v DRK MONUC vyslala v roku 2009 približne 40 tímov do tohto regiónu, aby posilnila ochranu civilistov. Tieto tímy identifikovali včasné varovné signály potenciálneho ohrozenia civilistov, aby tak jednotky mierových síl mohli urýchlene reagovať.
- Prostredníctvom programu Globálny program o posilňovaní vlády zákona v konfliktných a postkonfliktných podmienkach UNDP podporil 20 krajín počas konfliktu a po skončení konfliktu s cieľom posilniť národné kapacity ukončiť beztriestnosť rodovo založeného násillia.
- V roku 2009, Africká únia/ Zmiešaná operácia OSN v Darfúre UNAMID zorganizovala seminár o sexuálne a rodovo založenom násillí pre tábor násillne premiestnených ľudí v rámci krajiny (IDP) v Tawille, severnom Darfúre. Na seminári sa zúčastnilo tridsať ženských líderiek, ktoré sa sústredili na spôsoby ako zastaviť sexuálne a rodovo založené násillie v ich komunitách a o mechanizmoch ako o tom informovať. Podobné semináre boli zorganizované v tábore Al Salam blízko El Fasher.

Prístup Bezpečnostnej rady OSN k sexuálnemu násilliu počas konfliktov

V septembri 2009 Bezpečnostná rada OSN prijala rezolúciu 1888, ktorá požaduje, aby všetky strany ozbrojeného konfliktu urobili okamžité opatrenia na to, aby ochránili civilistov vrátane žien a detí pred všetkými formami sexuálneho násillia a žiada členské štáty ako aj OSN, aby prijali opatrenia na ukončenie tejto odsúdeniahodnej praxi.